

Nagrada.

Kmet je našel dragulj in ga je nesel carju: Prišel je na dvor in izpraševal carjeve sluge, kakó bi videl carja. Neki sluga ga vpraša, kaj hoče carju. Kmet mu pové. Sluga mu pravi: „Dobro, pokažem ti carja. Samo daš mi polovico tega, kar ti bo podaril car. Če mi tega ne oblubiš, te ne pustim k carju“. Kmet oblubi, in sluga ga prijavi carju. Car vzame dragulj in reče: „Kako nagrado naj ti dam?“ Kmet odgovori: „Daj mi petdeset udarcev z bičem; nočem druge nagrade. Dogovorila sva se s tvojim slugo, da deliva nagrado. Toraj meni petindvajset in njemu petindvajset.“ Car se nasmehe in odpusti slugo, a kmetu podari tisoč rubljev.

L. N. Tolstoj.

Spoštuj svojega očeta!

(Iz slovaškega prevel Vrhovski.)

Pred leti je lezel po cesti k glavnemu mestu sključen starček, opiraje se na krivo palico. Slab je bil že tako, da se je komaj držal na nogah. Prišedši do mitnice, sede na obcestni kamen, da si odpočije.

„Odkod pa, dedek?“ vpraša ga mitničar.

„Od daleč, tam iz Lužnice“, odgovori starček.

„Kaj vas pa žene v mesto?“

„Ah, moj Bog! Nič kaj dobrega!“ vzdihne dedek.

„Grem k sodniji tožit svojega sina. Pred nekaj leti sem mu prepustil vse premoženje, da bi si počil na stare dni. Obljuboval mi je, da bode skrbel zame, ali sedaj — danes me je že izgnal iz hiše!“

„Koliko let pa imate?“

„Minulo mi jih je že osemdeset.“

„Kaj torej še hočete na svetu?“ reče sirovi mitičar. „Že davno bi bili lahko v grobu.“

Starček se je zgrozil nad temi besedami, žalostno z rokami zakril si obraz in javkal: „Sinko, oh ti brezbožni sinko! Kadar je oče že star in nadložen, bi se ga rad iznebil čimprej, ali kadar res umrje, se boš še spominjal nanj! Saj bodeš izkušal še sam, da je resnica: kakor meriš ti svojemu očetu, tako bodo merili drugi tebi. Še vedno veljajo besede božje: „Kdor kaj slabega stori svojemu očetu ali materi, temu naj ugasne luč v sredi teme! Premoženje, s katerim se zdaj ponaša, bode izgubilo blagoslov božji! — Dobrotljivi Bog, oh usmili se me!“

Starček je izmolil, sklonil se in — zaspal za vselej. Bog se ga je usmilil in ga vzel k sebi. —

Na tem kamenu, kjer je pred več leti umrl dobri starček, pa sedeva zdaj njegov sin in prosi vbogajme. Iz bogatega kmeta postal je berač, ker premoženje njegovo ni imelo blagoslova očetovega, pa tudi na božjega.

Cvetke so se orosile . . .

Cvetke so se orosile

Sredi širnega polja,

Ko mogočni kralj svetlobe

Je priplul izza gorâ . . .

V znak hvaležnosti do solnca

Cvetke solze lijejo . . .

Naša srca pa naj Solncu

Vsega stvarstva bijejo! — —

Slavko Slavič.

